

30 NİSAN 2020 PERŞEMBE

MERSİN BÖYLE DOLU GÖRMEDİ

Şevket COŞKUN

Mersin'in Erdemli ilçesin de tarihinde görülmemiş bir dolu afeti yaşandı. 74 yaşındaki Çiftçi Fevzi Yılmaz'ın dediği gibi "Bu yaşıma kadar böyle afet görmedim." Gerçekten de Mersin ne sel afetleri gördü ama cevizen bile daha büyük ve aralıksız 1 saat yağın dolu afeti görmedi.

Koca koca şeftali ağaçlarının 1 saat yağın dolu nedeni ile sadece gövdesi kalmış, dal ve yaprakları yok. Yine çiftçilerin söylediği gibi "Hayalet Bahçeler" olmuş. Ekili karnabahar gibi sebzeler ise toprakla bir, ortada hiçbir şey yok. Daha zarar açıklanmadı ama milyonlarca lira zarar var.

Tam da virüs dönemine gelmesi çiftçi yiye zor duruma düşürdü. Zaten güçlükle bu güne getirdiği ürünlerinin bir anda yok olması, verilen ilacı, tohumu, fideyi ve o kadar emeği yok etti.

Şimdi hükümetten gelecek olan afet yardımının, gecikmeden ellerine geçmesini beklemekten başka yapacak bir şeyleri yok.

Genellikle doludan korunmak için gerilen tül örtülü bahçelerde bile yüzde 80'lere ulaşın zararlar söz konusu. Çiftçilerin tek gelir kaynakları olan elma, şeftali, kiwi gibi ürünlerden gelirleri olmayacak.

Erdemli'nin kuzeyinde yer alan Veyisli, Harfilli, Aydınlar, Tozlu, Sarıkaya, Yeniuyurt ve Tapurelli mahallelerinde binlerce dönüm arazi de bu felaket yaşandı.

Ancak televizyon ve gazetelerin bütün yayınları koronavirus olduğu için yeterince gündeme gelmedi. Bölge milletvekilleri ve siyasiler konuyu gündeme taşımaya çalıştılar ama bu da pek mümkün olmadı.

Aslında bu yaşanan afet, çiftçi yi bir yıl boyunca etkileyecek. Salgın nedeni ile bazı iş yerleri 1,5 - 2 ay kapalı kaldı ve yavaş yavaş normale dönüyor. Yani bu kesim bir şekilde tekrar kazanmaya başlayacak. Ancak Erdemli çiftçinin hemen satabileceği bir ürünün olmayacak.

Nasıl bir yöntem belirlenir, çiftçinin imdadına nasıl yetişilir bunu zaman gösterecek. Ziraat Odaları ve Tarım İl Müdürlüğü hazırladığı zarar bilançosu ile birlikte bu yönde de görüş bildirmesi gerekiyor.

email: sevkett.coskun1@gmail.com

CEMİYET

30 NİSAN 2020 PERŞEMBE

MGC adına İmtiyaz Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

R.Kaya TEPE

YAYIN KURULU

Ali Ekber ŞEN
Şevket COŞKUN
Mehmet Can BULUT
Ali Kemal KÖSEÖĞLU
Veli COŞKUN
Deniz Tuncay AKKAPILI
Abdullah BİÇER
Fahriye KUTLAY
Abdi SATIROĞLU
Şener MERMER
Mutlu DÜDÜKÇÜ
Bekir COŞKUN
Mehmet SELVİ

YIL: 45 - SAYI: 183

İDARE YERİ

Cami Şerif Mah. 5217. Sk.
No:14 PK: 33060
Akdeniz/Mersin
Telefon: 0324 337 03 03

BASKI

FIRAT OFSET
Camişerif Mahallesi 5248
Sokak H.Özyurt İşhanı Altı
No:6/B MERSİN

Erdemli çiftçiler, milyonlarca lira tutan dolu afeti nedeni ile oluşan zararlarının karşılanmasını bekliyor.

DOLU, ÇİFTÇİYİ KÖTÜ VURDU

Haber: Şevket COŞKUN

Erdemli'de çiftçi, ceviz büyüklüğünde 1 saatten fazla yağın dolu kötü vurdu. Öyle ki bahçelerde elma, şeftali, kiwi gibi meyve ağaçlarının gövdesinden başka bir şey kalmadı. Karnabahar, ıspanak, patlıcan, fasulye gibi sebzelerden ise geriye hiçbir şey kalmadı.

Erdemli ilçesinde 2 gün aralıksız süren şiddetli dolu yağışı, Esenpınar Mahallesi'nin ardından Veyisli, Harfilli, Aydınlar, Tozlu, Sarıkaya, Yeniuyurt ve Tapurelli mahallelerinde de dolu yağışı etkili oldu. Yağış dolayısıyla meyve ve sebze tarlalarında zararlar oluştu. Meyve bahçeleri ile sebze tarlaları beyaz örtüye büründü. Meyve bahçelerinin üzerine koruma amaçlı çekilen tüllerin direkleri, dolu sebebiyle göçtü.

Çiftçilerin gözü ise, son yılların en büyük afetinden etkilenen bahçeleri için yetkililerin seslerini duyup yardım ellerini uzatmasında. 8 mahallede zarar olmayan bahçe-tarla yok gibi. Zarar ise yüzde 80 ile yüzde 100 oranında değişiyor.

İlçeye bağlı Esenpınar Mahallesi'nde de aralıksız 1 saatten daha fazla dolu yağışı etkili oldu. Etkili olan şiddetli dolu yağışı elma başta olmak üzere şeftali, erik, badem bahçeleri ile fasulye, biber gibi sebze ekili tarlalarında zarara yol açtı. Yağış dolayısıyla oluşan taşkın su sebebiyle de bazı bahçe ve tarlaları da su bastı. Vatandaşlar menfezleri kendi imkanlarıyla açmaya çalıştı. Bahçe sahipleri menfezleri açarken zaman zaman da zor anlar yaşadı.

Dolu afeti yaşanan Esenpınar Mahallesi'nde Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü tarafından ön hasar tespit çalışmalarına başlandı. İlk belirlemelere göre şiddetli dolunun tül örtülü tesislerde yüzde 80 ve üzeri zarara yol açtığı, üzeri açık bahçelerde ise yüzde 100'e varan zarara sebep olduğu belirlendi.

Tek geçim kaynağı Esenpınar Mahallesi'nde tül ile örtülü bahçede elma üreticiliği yapan Ömer Geçit, "Dolu afeti sonucu bahçemizin durumu ortada. 2020 yılında elma namına köyden bir şey alamayacağız. Dolu bizim olduğumuz bölgeye ceviz büyüklüğünde 2 saatten fazla yağdı. Çatısı, tülü, meyvesini hesaplayınca 100 bin lira zararım var" dedi.

Yağış esnasında bahçede olduklarını anlatan Fatma Geçit ise, şiddetli yağışa bahçede yakalandıklarını ve güçlükle eve sığındıklarını belirtti. Geçit, dolu sebebiyle zarar gören elma bahçelerinin tek geçim kaynakları olduğunu dile getirdi.

Mahalle sakinlerinden Şahin Tekeli, büyük zararın oluştuğunu belirterek, "Şiddetli dolu ve yağmur etkili oldu. Bodur elma bahçelerine büyük zarar verdi. Çayroluk Mevkinde dolu daha etkili oldu. Elma bahçelerine çekilen tüllerin direkleri yıkıldı. Esenpınarlıların büyük zararları var" şeklinde konuştu.

CHP Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, son günlerde etkili olan dolu afeti nedeniyle tarım alanları zarar gören çiftçileri ziyaret etti. Mersin'in birçok ilçesinde etkili olan ve onlarca dekar tarım arazisinde büyük çaplı hasara neden olan dolu afetinin ardından konuşan Gökçel, devleti, ilgili tüm kurumlarıyla çiftçinin kara gününde yanında olmaya çağırıldı.

CHP Mersin Milletvekili ve TBMM Tarım Orman ve Köy İşleri Komisyonu üyesi Cengiz Gökçel, geçtiğimiz günlerde yaşanan dolu afeti nedeniyle tarım alanları zarar gören çiftçileri ziyaret etti. CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, CHP Ankara Milletvekili Murat Emir ile CHP Mersin Milletvekilleri Alpay Antmen ve Ali Mahir Başarın'ın bulunduğu heyetle Mersinli çiftçilere geçmiş olsun ziyaretine giden Gökçel, hasar tespitlerinin bir an önce yapılarak çiftçilerin mağduriyetlerinin önüne geçilmesi gerektiğini söyledi.

ÇİFTÇİLER DESTEKLENMEDİ

Benzer afetlerin geçtiğimiz yıllarda da

yaşanmasına karşın çiftçilerin destek alamadığına dikkat çeken CHP'li Gökçel, "Umuyorum ki bu defa yetkili makamlar duyarlılık gösterirler ve çiftçimizin kara gününde yanında olabilirler" dedi. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin yanıtlaması talebiyle, TBMM Başkanlığına yazılı soru önergesi de veren Gökçel, tarım sigortası olsun olmasın tüm çiftçilerin üretimde tutulacak şekilde desteklenmesi gerektiğini belirterek "Covid-19 salgını ile mücadelenin de gösterdiği gibi, tarımsal üretim ülkemizin en öncelikli konularından biri olmalı. Çiftçi mutlaka desteklenmeli ve üretimin devamlılığı sağlanmalıdır" ifadelerini kullandı.

AK Parti İlçe Başkanı

tespit çalışmalarına katıldı

AK Parti Erdemli İlçe Başkanı Serdal Kaya, Tarım ve Orman İlçe Müdürü Mesut Yıldız ile birlikte ön hasar tespit çalışmalarına katıldı. Burada bir bilgilendirme yapan Mesut Yıldız, ön hasar tespit çalışmalarına başladıklarını belirterek, "Genellikle üzeri açık kiwi bahçelerinde üzerinde tül olmadığı için yüzde 100'lere varan hasar var. Yani artık bu yıl ürün alma şans kalmamış olduğu görülüyor. Üzerine tül çekilen elma bahçelerinde de yüzde 80 ve üzerinde zarar oluşmuştur. Ön tespitlerin ardından kişi başlı tespit çalışmalarımızı da önümüzdeki cuma gününe kadar tamamlamayı düşünüyoruz" dedi.

AK Parti Erdemli İlçe Başkanı Serdal Kaya ise "Açıkta yetiştilen elma ve kiwi bahçelerinde yüzde 80 ve üzerinde zararlar olduğunu gördük. Bu yıl ve hatta önümüzdeki yıl bile meyve veremez. Üzeri örtülü olanlarda da göçmelerin olduğunu görüyoruz. Konuyu milletvekillerimize, bakanımıza ileteceğiz. İnşallah devletimiz tüm imkanlarıyla seferber olacak. Çiftçilerimize geçmiş olsun diyoruz" şeklinde konuştu.

Mersin'de yeni sezon sebze ekimlerinde yüzde 50 azalış bekleniyor

Turunçgil, Muz, Çilek ve sera ürünlerinde Türkiye'nin yaş meyve sebze ihtiyacının büyük bölümünün karşılandığı Mersin'de koronavirus salgını tarımsal üretimi olumsuz etkiliyor.

İç piyasadaki talebin azalması, ihracat faaliyetlerinin yavaşlaması, kentte çiftçi nüfusunun büyük çoğunluğunu oluşturan 65 yaş üstü vatandaşlara uygulanan sokağa çıkma yasağı ile gübre ve zirai ilaç fiyatlarına gelen zamlar nedeniyle tarımsal üretimde karamsar bir tablonun hakim. Mersin'de hasat edilen muz, limon ve çilek gibi ürünler maliyet fiyatının altında alıcı bulurken, çiftçi ise yeni sezon ekimleri için piyasa şartlarının düzelmesini bekliyor. Pan-

demî sürecinin uzun sürmesi halinde kentteki özellikle sebze üretiminde yüzde 50 oranında düşüşün yaşanması öngörülüyor.

"Bitkisel Üretim Geliştirilmesi Programı genişletilmeli"

Dünya genelinde yaşanan Covid-19 salgınıyla birlikte tarım-gıda sektörünün stratejik öneminin tüm ülkeler tarafından çok daha iyi anlaşıldığını belirten Mersin Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir, hububat ve bakliyat üretiminde 21 ilde üreticilere sağlanacak sertifikalı tohumların yüzde 75'inin hibe edileceği Bitkisel Üretim Geliştirilmesi Programının genişletilmesi gerektiğini kaydetti. Başkan Özdemir, "Yazlık ekime uygun alanları ve tohum miktarını artıracak şekilde program genişletildiği takdirde üretimin istikrarlı ve kalıcı bir şekilde artmasına katkı sağlanacağı kanaatindeyim. Ülke olarak artık orta ve

uzun vadeli, birbiri ile çelişmeyen bütüncül politikalar geliştirilmesi gerektiğine inanıyorum. Son 15 yılda Türkiye'nin tarım alanları yüzde 10, ekilen alanlar ise yüzde 15 azaldı. Türkiye'de yaklaşık 30 milyon dekar boş tarım arazisi, 34 milyon dekar nadasa bırakılan alan bulunmaktadır. Bu alanları üretime kazandırarak mekanizmayı ivedilikle hayata geçirmeliyiz. Özellikle girdi maliyetlerine yönelik üreticilere verilecek destekler ve alım garantisi gibi uygulamalarla da bu sürecin desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum" dedi.

"Akdeniz Meyve Sineği ile mücadele aralıksız sürmeli"

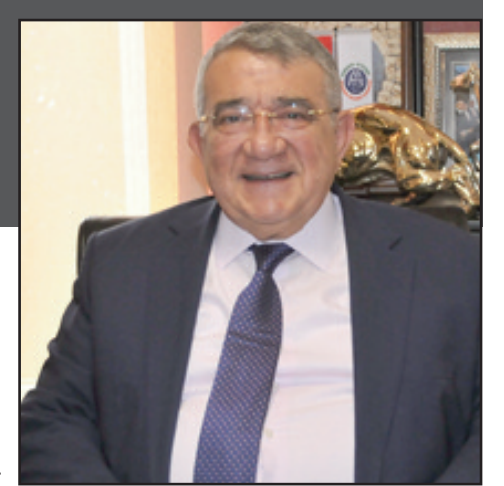
Akdeniz meyve sineği ile mücadele kapsamında resmi kurumlar, ilaç bayileri, danışman ziraat mühendisleri ve üreticilerle birlikte geçen yıl elde ettikleri başarıyı bu yıl pandemiye rağmen yakalamak istediklerini belirten Ziraat Mühendisleri Odası Mersin Şube Başkanı Necmi Birim, verimlilikle belli bir düşüş yaşanabileceğini ancak ekim sezonunun çok fazla etkilenmediğini belirtti. Bu süreçte Çukurova bölgesinde başta narenciye olmak üzere kayısı, şeftali, nektarin, yenidoğru, erik, ayva, elma, incir, Trabzon hurması ve nar gibi birçok meyve çeşidinde büyük ekonomik zararlar açan Akdeniz Meyve Sineği ile bölgesel ve topyekün bir mücadelenin yapılması gerektiğine dikkat çeken Başkan Birim, "Salgın sü-

receğinin bilinmesini istiyoruz. Bu süreçte Akdeniz Meyve Sineği ile mücadele eylem planının içerisinde olmak istediğimizi tüm kurumlara iletmek istiyoruz. Bu zararlıya karşı biyolojik, kültürel ve kimyasal tüm mücadele yöntemlerinin tamamının hayata geçirilmesi noktasında diğer kurumlarla işbirliği halinde ortak projelerde çalışmalar yapabiliriz. Çünkü bu zararlıya karşı bireysel çalışmalar yerine eş zamanlı olarak bölgesel ve bütüncül çalışmaların yürütülmesi gerekiyor" dedi.

Tarsus'ta 1 milyon 8 bin dekar alanda yapılan üretim olumsuz etkilenebilir

Sahip olduğu 1 milyon dekarlık arazisiyle Türkiye'nin en büyük tarımsal üretim merkezlerinden biri olan Tarsus'ta 71 bin dekarlık sera arazisinde yetiştirilen sebze ürünlerinde hasadın sürdüğünü, kaydeden Tarsus Ziraat Odası Başkanı Veyis Avcı, meyve üretiminin yapıldığı 85 bin dekarlık arazide de nektarin, kayısı, şeftali, erik, yenidoğru ve karpuz ürünlerinde de hasadın yaklaştığını ifade etti. Yaz sezonu için 539 bin dekarlık açık tarla arazisinde ayçiçeği, mısır, pamuk, domates, salatalık, biber, patlıcan ürünlerindeki ekim çalışmalarının yavaş ilerlediğini kaydeden Avcı, tüm ürünlerin maliyet fiyatlarının altında satılması nedeniyle çiftçilerin yeni ekim için karamsar olduğunu kaydetti.

Destek verilmezse Tarsus'ta sebze ekimi yarı yarıya azalacak. Koronavirus salgınından önce ekimi yapılan ürünlerde oluşan piyasa şartlarından do-

layı üreticilerin zor günler yaşadığını ifade eden Veyis Avcı, "Bu salgının piyasaya etkisi devam ederse önümüzdeki yaz sezonu için endüstriyel bitkiler hariç, sebze ürünlerinde ekimlerin yüzde 50 oranında azalacağını bekliyoruz. Türkiye'nin önümüzdeki dönemde

gıda sıkıntısı yaşamaması için hükümetimizin ilk olarak çiftçiye gübre, zirai ilaç ve belirli ürünlerde desteklerini artırması gerekiyor" diye konuştu.

Anamur ve Bozyazı'da yeni sezon ekimi için çiftçi karamsar. Anamur ve Bozyazı'da serada yetiştirilen muz, çilek, patlıcan, salatalık, domates, biber ürünlerinde hasadın devam ettiğini aktaran Anamur - Bozyazı Ziraat Odası Başkanı Ahmet

Şeref Gümüş, bölgelerinde 20 bin üreticinin 30 bin dekar muz, 25 bin dekar çilek ve 15 bin dekar sebze seralarında üretimini sürdürdüğünü belirtti. Şu anda tüm ürünlerin maliyet fiyatlarının altında satılması nedeniyle sera üreticilerinin zor zamanlardan geçtiğini kaydeden Başkan Gümüş, "Yayla bölgelerimizde yeni ürün ekimleri için yapılan hazırlıklar büyük sıkıntılarla devam ediyor. Çiftçilerimiz arasında yeni sezon için büyük bir karamsarlık var. Hükümetimiz çiftçiye güven vermezse şuada sera üretiminde zarar eden üreticilerimiz yaz sezonu ekimlerini yapmakta kararsızlık yaşıyor. Piyasada bu şekilde devam ederse ürün ekimlerinde en az yüzde 50 oranında bir azalış bekliyoruz. Bunun önüne geçmek için ilk olarak çiftçiye yönelik desteklerin artırılması daha sonra da ihracatın yeniden başlatılması lazım" dedi.